

WIADOMOŚCI MAZURSKIE

Nr. 26.

29—30 września 1945 r.

Rok I.

Spółdzielczość tworzy lepszą przyszłość narodu.

Święto Spółdzielczości

„Wszyscy w szeregi Spółdzielców”. Hasło to winno być na ustach wszystkich Polaków, winno się stać symbolem żelaznej woli i energii, symbolem pracy, często uciążliwej i żmudnej, pracy, której rezultaty widzimy dzisiaj w całym Okręgu Mazurskim. Uwaga spółdzielczości została szczególnie zwrócona na te prastare i odwieczne polskie ziemie. Nie jest przypadkiem, że właśnie tu, a nie gdzie indziej, zagadnienie spółdzielczości ma tak wielkie znaczenie. Powstające placówki spółdzielcze, rozsiane po całym terenie okręgu Mazurskiego, począwszy od Braniewa poprzez Bartoszyce, Białą i Prabuty, wiążą w przedziwną całość te ziemie, cementują zachwianą przez niewystarczający napływ ludności równowagę społeczną, rozwiązują w sposób jasny i prosty problem gospodarczy i aprowizacyjny. Spółdzielczość wkracza wszędzie. Sięga do każdego miasta i miasteczka, do osiedli i wsi. W swej gospodarczej ekspansji zakłada i obejmuje sklepy spożywcze i rolnicze, młyny i mleczarnie. Staje się regulatorem cen przez centralizację magazynów spożywczych i artykułów powszechnego użytku, organizuje na szeroką skalę przemiał zboża, remontując młyny, zdewastowane i zniszczone przez działania wojenne, powołując do życia mleczarnie, starając się choć w części rozwiązać zagadnienie przeróbki mleka i produkcji masła. Największego sceptyka muszą przekonać fakty, wymowne w swej sile, napawające nadzieją na przyszłość. Wymienie tu: 29 Spółdzielni spożywców, 9 spółdz. roln.-handl., 5 sp. Samopomocy Chłopskiej, 3 Sp. Rybackie, 2 Sp. Pracy, 1 Sp. Księgarska, 1 Sp. Wydawnicza, 1 Sp. Mieszaniowo-Budowlana, 1 Sp. Ogrodnicza i 1 Sp. Rolniczo-Przetwórcza. Wreszcie instytucje, które wiążą w jedną całość szeroko ujęte pojęcia pracy, stanowią czynnik organizacyjny, finansowy, bądź też aprowizacyjny: Związek Rew. Sp. R. P., Związek Gospodarczy, Spółem, którego na terenie mazurskim jest 16 oddziałów i 3 składnice, Bank „Spółem”, Centralna Kasa Spółek Zarobkowych i wreszcie Społeczne Przedsiębiorstwo Budowlane. Praca poczęta w skupieniu, w rozmiarze swym jest imponująca i musiała wydać owoce. Dlatego dumą napelnia każdego spółdzielcę świadomość dokonanych rzeczy, dlatego święto spółdzielcze będzie obchodzone na całym terenie Polski, aż po Odrę i Nisę, aż po Bałtyk, z prawdziwą i szczerą radością. Dzień 30 września będzie dniem radosnego święta i zapowiedzią dalszej pracy w zamierzonych na szeroką skalę zadaniach spółdzielczych. Święto Spółdzielczości będzie może w okręgu Mazurskim obchodzone mniej wystawnie, niż gdzie indziej, możliwe, że rozmiary jego będą w skromniejszych nieco ramach zorganizowane przez Komitet Obchodu, niemniej jednak misja spółdzielców na terenie okręgu zmierza do odbudowy życia gospodarczego w całym kraju. Praca nasza idzie w kierunku odrodzenia się prastarych ziem polskich, ziem praocjów, wiecznie i już na zawsze naszych.

(Z. M.)

Z Łe świata (Polpress)

London. W Chinach został aresztowany znany szpieg niemiecki Wiedemann.

Meksyk. Emigracyjny rząd hiszpański utworzył Najwyższy Sąd Republikański.

London. W październiku przewiduje się zlot młodzieży demokratycznej do Londynu. Oczekiwani są przedstawiciele 36 państw.

London. Kilkuset żołnierzy polskich złożyło zażalenie do rządu brytyjskiego, skarżąc się na prześladowania oficerów o reakcyjnym nastawieniu. Jeden z żołnierzy pokazywał ciało swe, całe sine od pobicia gumami. Żołnierze polscy proszą rząd brytyjski o pomoc i opiekę przy powrocie do kraju.

Z kraju (Polpress)

Warszawa. W dniu wczorajszym przybyła do Warszawy delegacja handlowa Węgier.

Gdynia. Do portu gdyńskiego zawinął pierwszy statek z darami Komitetu Pomocy Polsce. Między inn. wśród ładunku znajduje się 10.000 toń skondensowanego mleka.

Kraków. Bawiący w Krakowie przedstawiciele W. Ks. Luksemburg p. Rene Blum i Józef Bech zwiedzali obozy męczarni w Majdanku i Treblince. P. Rene Blum, członek Trybunału do sądenia zbrodniarzy wojennych oświadczył, że w tak strasznym miejscu kaźni należy wystawić mauzoleum.

W «Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Aproprowizacji i Handlu» Nr. 8 zamieszczona została instrukcja tego Ministerstwa z dn. 7. IX. br. Jak wynika z zarządzenia wykonawczego, skup, obrót, przeróbka oraz przewożenie ubocznych produktów rzeźnych i odpadków ubojowych należy na terenie całego kraju do firmy „Bacutil”, będącej pod przymusowym zarządem Ministerstwa Aproprowizacji i Handlu. „Bacutil” uruchamia i organizuje w terenie, wojewódzkie przedstawicielstwa skupu z siedzibą w miastach wojewódzkich. Przedstawicielstwa te skoła organizują w miastach powiatowych zbiornice, obejmujące teren danego powiatu. Działalność przedstawicielstwa i zbiornic w terenie województwa podlega nadzorowi i kontroli Wojewódzkiego Oddziału Obrotu, który winien czuwać nad tym, aby ilość zebranych przez przedstawicielstwo artykułów pozostawała w proporcjonalnym stosunku do ubitych na terenie województwa sztuk bydła, trzody, owiec, i koni. Akcją obowiązkowych dostaw ubocznych produktów i odpadków ubojowych objęte są wszystkie ubijane zwierzęta zarówno pochodzące z kontyngentów, jak i wolnego handlu w tych rzeźniach, gdzie czynne są zbiornice „Bacutilu”.

Współpracujecie z Redakcją przez nadsyłanie korespondencji.

Życia Okregu.

Wojewódzki Urząd Ziemiński w Olsztynie rozdzielił między osadników otrzymany od władz radzieckich inwentarz żywy w następujących ilościach: koni 85, zrebriat 56, krów 2834, jałówki 470, cieląt 2675, stadników 95, wołów 62, owiec 2636, jagniąt 871, świń 784, prosiąt 1071. Wpłyne to dodatnio na rozwój i podniesienie gospodarstw rolnych. (ki)

Ostatnio pod przewodnictwem starosty pow. inż. Musiała odbyło się zebranie Powiatowego Komitetu Osiedleńczego, na którym omawiano sprawę akcji siewnej. Ze złożonego sprawozdania przez komisarza ziemskiego wynika, że dotychczas zaorano w powiecie 1544 ha, zasiano obszar o powierzchni 392 ha. W powiecie pracują 24 traktory i 20 koni. Do wydatnej pomocy w akcji żniwnej i siewnej przyczynia się Wojsko Polskie, które zżęło zboże z obszaru 6000 ha a ma obsiać obszar o powierzchni 7000 ha. Na akcję siewną (zakup koni) powiat otrzymał kwotę 300.000 zł. Wywiązała się obszerna dyskusja, w trakcie której zabierali głos inż. Stolarczyk, M. Zientarówna i inni. Wszyscy stwierdzili, że do akcji siewnej należy dolożyć maksimum wysiłku, ponieważ od terminowego i sprawnego przeprowadzenia zasiewów zależy jest byt wszystkich ludzi w miastach i ludności wiejskiej. Stwierdzono również, że opieka nad ludnością miejscową nie jest dostateczna i uchwalono powołać w każdej gminie komisję do likwidowania powstałych zatorów. W wolnych wnioskach poruszono sprawę młynów, które będą oddane pod zarząd poszczególnym gminom, co spowoduje obniżkę należności za przemiał. Napiętnowano zaistniały wypadek, że nieistniejący Związek Pracowników Woj. Urzędu Ziemińskiego starał się o przydział młyna w Giewitach po to, aby młyn ten wydzierżawić. Również niektóre większe obiekty rolne zostały oddane pod zarząd osobom niewłaściwym. W konkluzji uchwalono szereg wniosków i dezyderatów w przedmiocie przyspieszenia akcji siewnej, położenia kresu anarchii i usprawnienia całokształtu życia gospodarczego w powiecie. W związku z przekazywaniem przez władze sowieckie całego przemysłu rolnego i wszystkich obiektów rolnych władzom polskim należy położyć większy nacisk na akcję osiedleńczą. (ki)

Dnia 25 bm. odbyło się w Olsztynie w lokalu Komisji Okręgowej Związków Zaw. pierwsze walne zebranie Związku Zawodowego pracowników leśnych i przemysłu drzewnego. Zebraniu przewodniczył ob. Smoliński. Walne zebranie powołało nowy Zarząd Związku, do którego niestety nie weszli w dostatecznej liczbie przedstawiciele grup robotniczych przemysłu drzewnego i leśnictwa. (Pr.)

Dyrekcja Okręgowa P. K. P. podaje do wiadomości, że z dniem 1 września br. została wprowadzona obniżona taryfa opłat za przejazd osób i przewóz bagażu i przesyłek ekspresowych. Dzienniki taryf i nowe „Tabele opłat“ są do nabycia w DOKP Wydział Handlowo-Taryfowy przy ul. Sienkiewicza.

Prace nad uruchomieniem gazowni w Olsztynie posuwają się w szybkim tempie naprzód. Zakończenie prac przewiduje się z końcem października br. Uruchomienie gazowni zostanie niewątpliwie przyjęte przez ludność miejscową z wielkim zadowoleniem. Również projektuje się uruchomienie linii tramwajowej na trasie od dworca ul. Marsz. Stalina do poczty.

Wydział Pomiarów przy Urzędzie Pełnomocnika Rządu R. P. przeprowadza rejestrację mierniczych i personelu pomocniczego w Okręgu Mazurskim. Rejestracji podlegają: a) inżynierowie mierniczy i inżynierowie geodeci, b) mierniczy przysięgli, mierniczy, c) technicy mierniczy, kreślarze mierniczy, d) pomocniczy personel mierniczy. Za mierniczych uważa się osoby określone w art. 2 pkt. „b“ ustawy o mierniczych przysięgłych z dn. 15.7.1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 46 póź. 454 z r. 1928). Za techników mierniczych, kreślarzy mierniczych i pomocniczy personel mierniczy uważa się osoby zatrudnione zawodowo w dziedzinie miernictwa na podstawie długoletniej praktyki, bądź przeszkolenia specjalnego. Rejestracja obowiązuje nie tylko siły miernicze i personel pomocniczy zatrudniony w instytucjach państwowych, samorządowych, spółdzielczych, społecznych itp. lub trudniących się wolną praktyką, ale również wszystkie te osoby, które są wymienione w paragrafie 1, chociaż miernictwem obecnie nie trudnią się. Rejestracja odbywa się w gmachu Pełnomocnika Rządu R. P. pokój 16a (wysoki parter) przy Placu Wolności 1 - Ratusz, codziennie od godz. 9-ej do godz. 13-ej i trwać będzie do 15-go października 1945 r. (zp)

Ruiny w Olsztynie, śmietniki i sterty nieczystości na placach i w podwórzach przyczyniły się do niebywałego rozmnożenia szczurów. Należałoby wydać zarządzenie w przedmiocie tępienia tych szkodników i roznosicieli zarazków. Akcja zakładania trutek da napewno dobre wyniki. (ki)

Przy wyjściu z dworca głównego w Olsztynie, tuż za budką biletera sprawdzającego bilety, znajduje się kilkanaście palików sterujących nad chodnikiem. Niemal każdy pasażer, opuszczający dworzec potyka się o tę niebezpieczną „pułapkę“. Uprzejma prośba pod adresem zarządu kolei o wydanie polecenia zlikwidowania omawianych palików dla uniknięcia wypadków złamania ręki lub nogi przez przyjeżdżających do Olsztyna. (g)

HOTEL - RESTAURACJA

„POLONIA“

OLSZTYN, ULICA DWORCOWA 30

Pierwszorzędna kuchnia czynna cały dzień.

Firma „PIONIER“

Olsztyn, ul. 1 Maja 6 (naprzeciw województwa)

Kosmetyki, galanteria, papier, nici, igły,
mydło, baterie, woda kolońska, żyłетки.

ZGUBIONA legitymację służbową Nr 214 wydana przez Dyrekcję Lasów Państw. w Olsztynie na nazwisko Krużyński Władysław - nadleśniczy w Komusinie - unieważnia się.

SZEREGOWIEC Kajetan Dolinski z Wojewódzkiej Komendy Milicji Obywatelskiej w Olsztynie Wydz. Gospodarczy w dniu 26.9. br. na szosie pomiędzy majątkiem Kleberg, a Olsztynem zgubił portfel z pieniędzmi, zdjęciami, zezwoleniem na bron i karte służbową. Uczciwy znalazca otrzyma 500 zł. nagrody.

CENNIK OGLOSZENI: Urzędowe; za wiersz jednoszpaltowy wysokości jednego milimetra zł. 7. Reklamowe zł. 10. Drobne za słowo zł. 4. Poszukiwani zaginionych zł. 3. Nekrologi zł. 5 za wiersz jednoszpaltowy wysokości 1 n. cm. Za terminowy druk ogłoszeń nie odpowiada się. Ogłoszenia płatne są przy zamowieniu.